

Előfizetési feltételek:

Egy évre . . . . 10.— Pengő
 Hat óra . . . . 5.— Pengő
 Három óra . . . 2.50 Pengő

TELEFON 98

BARS

Ára: 20 fillér

Hirdetések: Díjszabás szerínt. Gyakori hirdetések és a velünk összekötésben levő hirdető írók árengedményben részesülnek

Alapította: HOLLÓ SÁNDOR

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendőek
 Kéziratok vissza nem adtnak
 Felelős szerkesztő: Dr. KERSÉK JÁNOS

Megjelenik minden vasárnap reggel
 Főszerkesztő: KOPERNICZKY KORNÉL
 Főmunkatárs: Dr. KERSÉK LÁSZLÓ

A hirdetések, előfizetéseket s a reklamációkat a kiadóhivatalba kérjük utasítani
 A lap kiadója: NYITRAI ÉS TÁRSA

Lehet-e Lévának megyei városi rangja?

(Ky) Érdekes és Léva szempontjából jelentős fejtegetést olvastunk a Községi Közlöny legújabb számában, amely azt mondja, hogy „a felvidéki városok községi szervezetéről sok vita folyik ezeknek a városoknak hivatalos világában, közönsége körében, helyi sajtójában. A csehszlovák közigazgatás ugyanis a Felvidék régi rendezett tanácsu városait községekké minősítette és a járási hatóság alá osztotta be. A visszacsatolásnál meglepetéséért ezeket a régi városokat az, hogy közülük a kisebbek a magyar berendezkedésnél nem kapták vissza városi szervezetüket, hanem egyelőre községi mivoltban maradtak. Nagy-Magyarországnak a háborút követő szétdarabolása előtt körülbelül 150 rendezett tanácsu városa volt, amelyek zöme főképpen az elszakított Felvidéken és Erdély területén feküdt. Ezek az apró rendezett tanácsu városok, különösen az erős nemzetiségi vidékeken örömmel látott intézmények voltak s mintegy a magyarság végvárait képezték. Ez érthető is, mert ezek a városok mint védett helyek, legjobban ellentudtak állani az évszázados viharoknak. Itt tudott kifejlődni s virágozni az ipar és kereskedelem s a lakók öntudatosabb, tisztultabb, magyarabb életet éltek.

A háború előtti utolsó városi törvény az 1886. évi XXII. tc. természetesen ezeknek a törpe városoknak adottságait is irányadóul vette és alkalmazkodott előírásaiban, rendelkezéseiben is. Ugy intézkedett, hogy a képviselőtestületi tagok száma 48—60 legyen, azaz minden 100 lakosra essék egy-egy képviselő. Eszerint egy 5—6000 lakost számláló községtől már berendezkedhetett rendezett tanácsu városként. Magyarország feldarabolása után bekövetkezett Csonkamagyarországon az az állapot, hogy alig maradt apró rendezett tanácsu város. Ellenben sok 15—20 ezer lakossal bíró nagyközség volt, melyek a haladás, a városodás szellemétől áthatva városokká lettek. De lehetetlen volt a régi városi törvény szerint eljárni, mely szerint minden 100 lakosra 1 képviselő esik, mert akkor e községeknél 200—300 képviselőtestületi tagot kellett volna választaniok.

Ez is ok volt arra, hogy a városokról szóló törvényt 1929-ben reformálták olyképen, hogy ezután a rendezett tanácsu városokat megyei városnak nevezik, minden 400 választóra essék 1 képviselő s a képviselőtestület 60—120 tagból álljon. Eszerint egy községnek legalább 24.000 lakosnak kell lennie, hogy ha megyei város akar lenni. Így állott a helyzet a visszacsatolás alkalmával s természetes, hogy a kormány nem tehetett mást, mint azt, hogy községgé minősítette azokat a régi városokat, melyek a feltételeknek nem felelnek meg, tehát amelyek nem bírnak 24.000 lakossal. Komárom, Ungvár és Munkács feleltek csak meg ezen követelménynek, a többiek nem. Átmenetileg így áll tehát a régi felvidéki városok községi szervezetének ügye, amely megfelelő időben kétségkívül újabb elbírálás alá fog kerülni.

Léva, amint azt a Bars már je-

lentette, megindította az akciót megyei városi rangra való emelése érdekében. Nem is tudjuk elképzelni azt, hogy Léva, a régi magyar rendezett tanácsu város s ma már megyei székhely is, nem kaphatná vissza régi városi rangját és az azzal járó jogokat. Hogy a cseh uralom községgé fokozta le Lévát azért, hogy ezzel letörje magyar hatását (ami egyébként ugysem sikerült), nem hinnők, hogy ne tenné jóvá ezt azzal a magyar kormány, hogy kitüntető elismerés gyanánt Lévának visszaadja régi jogait és rangját.

A kormány most kitüntetésekkel osztogat azoknak, akik az elmúlt husz év alatt szolgáltatásokat tettek a magyarságnak.

Kérdezzük, vajjon ez a 14 ezer lakosú Léva nem az első sorban küzdött, harcolt a magyarsáért?! Jogosan elvárhatja ez a város is a kitüntetést. A mellőzés minden igaz lévainak nagy fájdalmat okozna.

Léva rendezése, vizeinek szabályozása

(Ky) Annak a folyamatnak, amely elindította Lévát a városi jellegű és színezett kialakulás útjára, természetesen most a felszabadulás után sem szabad megállnia. Tagadhatatlan tény, hogy az elnyomatás éveitől a magyar városvezetés mutatta fel a város kifejlesztésének és építésének legnagyobbnak eredményeit, így most a felszabadult magyar életben annál nagyobb lendülettel kell folytatni a megkezdett munkát, hogy Léva külsőjében is méltó legyen a megyei székváros rangjára. A város vezetőségének ebben a munkájában segítségére lesz a napokban megalakított Városépítészeti Bizottság, amelynek feladata ötletekkel és javaslattal szolgálni, de bizonyára a vármegye vezetői is szívvel és lélekkel lendítők lesznek a városfejlesztésnek.

Már ezen a helyen is legyen szabad rámutatnunk arra, hogy a város utcáinak további rendbehozását folytatnunk kell, érvényesíteni a kövezéseket. Egyes utcáink szegénytelenül festenek. A „Nincsen erdő, fenn a kas” gondolkodást nem fogadjuk el irányadóul. Nemesek a főutcáknak kívánunk jó, vagy rendez kövezést, hanem a mellékutcáknak is, mégpedig a szükséglet, illetve az állapot megkívánja sorrendben. Az aszfaltjárda építését is folytatni kell, természetesen ez az ingatlanulajdonosok belátásán múlik. É tekintetben örömmel halljuk, hogy az Antal városbíró utca jobb oldalán kiépítendő járdá ügyében megindult az akció és az eredményesnek is ígérkezik.

Am várjuk az államhatalom Jöndulatu támogatását is, amely bizonyára nem fog elzárkózni a város ebbeli törekvéseinek támogatásától. Milyen egyszerű lenne pl., hogyha az állam oda hatna, hogy a kórházzal szemben levő katonai kincstári telket a város rendelkezésére bocsátaná egy parkos gyermekjátéktér létesítésének céljára. A Káka elejének szépsége gyönyörűen bontakozna ki ezzel.

Ugy halljuk, hogy most már napirendre kerül a főtérről parkosításának ügye is. Régen te, amikor nagy vásároink voltak, tiltakoztunk az ottani parkosítás ellen, ám ma már az nyugodtan keresztül vihető s az megfelelő kerület fog adni az országzászlónak és a felállítandó hősiemléknek, emellett a különböző ünnepek is megtarthatók lesznek ott.

Halaszthatatlanul sürgős kérdésnek tartjuk a Perc, a Podluzsány-patak és az Ördögárok megfelelő szabályozását. Az előbbi két víz ilyen időtáiban állandó rettenetesben tartja a patakok táján lakókat, illetve földtulajdonosokat. Az elmúlt hét is ilyen aggodalmas volt, amidőn a Podluzsány vize nemcsak az udvarokat, pincéket, hanem a lakásokat is felkereste. Ezt már tovább tűrni nem szabad és ezért ezt az ügyet a lévai vízbizonyos kormánybiztosnak figyelmébe ajánljuk. Egyébként a városi tanács is foglalkozott már ezzel a kérdéssel és szintén sürgősnek látja a Podluzsány part és mederrendezését.

Az Ördögárok Léva legnagyobb rákfenéje, amely főként nyáron a bacillusok és veszedelmes csipészeket okozó szunyogok millióival fertőzi meg Lévát. Kívánjuk és reméljük, hogy ez a régen vajdó ügy most a felhámadt magyar éra alatt közmegegyezésre végleges megoldást nyer.

Mind ezekbe a vízbizonyos munkálatokba bevonandónak látjuk a most megalakult érsekújvári m. kir. kulturmérnöki hivatalt, amelynek működési területe felelőli Bars és Hont vármegyéket is.

Lelkeselet, lendületet és harcértséget kívánunk az illetékes ténylezőknek ennek a sokat szenvedett városnak felemelésére és városi színvonalának további kialakítására. A fejlődést csak az igazi akarat szolgálhatja!

HAVAS ISTVÁN:

Köszöntlek Felvidék!

— Válogatott költemények. —

Amint kezünkbe vesszük a díszes kötetet, mingyárt érezzük, hogy barsi szív dobog, lüktet a kezünkben, olyan barsi szívé, amelynek a teste már messze él innen a „hazai” tájtól, de a lelke mindég itt bolyong a barsi hegyeken, leszáll a kies völgyekbe, a golya-híres garami kiöntésekben viruló rétekre és emelgereng a hegyi falvakból kicsendülő kedves esti hangszóra.

Könyvének címlapja a garami rétek élénk zöldjét szimbolizálja. Rajta Barsmegye címere azt érezteti velünk, hogy szívébe zárja az egész Barsot, amelyben a költő bölcsője ringott. De a szomorúság ott busong benne, mert az Ő szülőfaluja még nem jött meg a visszatérő Felvidékkel...

Am művét mégis „Léva város közönségének ajánlja a szerző”.

Köszöntlek Felvidék! s mint csokrát a köszöntő fiu, víszem kötetemet elébe s leteszem elsősorban Léva város asztalára. Ez a törhetetlen magyarságu város atyai szeretetével diákkorom ifju éveit aranyozta meg. — Igy ír a lelkes költő, Léva nagy szerelmese, akit nem tudott hűtlenségbe sodorni az az idő, amely elszállt felette, míg a lévai váralatti öreg preparandátus a felfelől ivelő uton eljutott a Petőfi Társaság elnöki dobogójának magasságáig.

Amikor elindult, rügyeket pattantó lelkes tavasz volt: ma már méla ősz, dől ül a fákon, a költő kertjében. És a költő visszatér a régi tavaszba és felsóhajt a Felvidéki Tájak című versében:

Váromladékon égő porszívek,
regelő hársak, dal- s hóvilánások,
kevely kőszálon zöld smaragdsgözet:
— költő, hogy fájhat képzelt utazásod!

Vajjon melyik igazi lévai ne érezné ki ezekből a sorokból a nosztalgiaát a lévai vár fele? Ez a képzelt utazásban élt bus vágyakozás husz teljes esztendőre tartott, míg a cseh börtön zárjait felpattantotta a hatal-

masan felfeszült nemzeti-népi akarat ereje, erre a költő derűsen, ifju hűvel az ünneplő Léván terem, hogy bemutassa hódolatát Lévának.

A diadalut című költeményében ennek így ad hangot:

Oh, magyarok, áldott testvéreim,
Örülünk is, együtt vagyunk megint!
És fájdalom, olyan kevesen is vagyunk,
hogy egymásra soha se hagyadhatunk!

Amint ekkor a lévai utcán megy:

Kis kapuban egy idős asszonyka,
mintha régt-holt édesanyám volna.
Megállítom a kocsimat, hozzá megyek,
s megcsókolom kecskét, mellyel integetett.

Zavarba jött, arca könnytől fényes.
„Isten hozta itt közöttünk, édes!
Szegény népek volnánk, de hát így van lássa,
boldogabb az ember, ha van szabadsága!

Ugy érzem, amidőn a költőt nagyon elfogta vágyakozása Léva iránt, egy-egy költeményben csitította el szívét. Így születtek Léva, (Konkoly-Thege Gyulának) 1924.

Köszöntlek hárs (Kersék János emlékének) 1934. Gyöngyvirághoz (Kriek Jenőnek) 1932.

De átérezzük a Perc és atyjának, a Garamnak csobogását a többi versekben is. Garamszentbenedek, Marót, Selmecbánya, Kőrmöcbánya, stb. felvidéki város szeretete mind helyet kap a költő szívében. Egy mélyen érző meleg barsi szív szordinós hangja énekel a kötet minden oldalán, elkeverve romantikával és a jóság tündöklő fényszíneivel, nemzeti érzéssel és emberszeretettel. Nincs a kötetben sehol forradalmi robbantó hang, de kedves az a lehiggadt halk elmélázás az élet továszálló tarka bárányfelhői után, amelyek mint kedves emlékek ringanak a lelkében.

Köszöntlek Felvidék! kiáltja felénk Havas István. Köszöntünk Költő! kiáltjuk mi a budai Bimbó utca felé és köszönjük Neked, hogy művédben újabb meglátogattad a felszabadult Lévat, kérünk maradj velünk, hajlékot építünk Számodra a lelkünkben, ahonnan soha sem bocsátunk ki.

KOPERNICZKY KORNÉL.

Kötelesség és lelkiismeret

Irtá: Danninger József akad. tanár

Az ember nem csupán magáért él. Mások javára is kell élnie. Mindenkinék megvannak a maga kötelességei a legzadagabbnak épügy, mint a legszegényebnek. A kötelesség köre határtalan. Rátalálunk az életben mindenütt. Nem tőlünk függ, hogy gazdagok vagy szegények, boldogok vagy boldogtalánok legyünk, de az már rajtunk áll, hogy megtegyük kötelességeinket, amelyek bennünket az életben mindenütt körülölelnek.

A kötelesség, valamint a nagy tettek önfeláldozást követelnek napjainkban épügy, mint régente.

A kötelesség fogalmát gyakran kötjük össze a katona hűségével. Eszünkbe jut az a pogány ór Pompejében, aki kb. 1900 éve, hogy őt halt meg örhlényen, miáltal a várost a Vezuv hamuja eltemette. Amíg mások mene-

kültek, ő helyén állt mozdulatlanul, kötelessége volt. Azért küldték oda, hogy azon a helyen örködjék és nem ingadozott. Magába szitta lélekzetével az aláhulló hamu fojtó kénköves gözét. Teste porrá lett, de emlékezete él. Sisakja, lándzsája, mellvértje ma is látható a nápolyi muzeumban.

Ez a katona engedelmis, fegyelmzett és kötelességtudó volt.

A kötelességet önként, önzetlenül kell teljesíteni. A gladiátort, aki orszláni bátorsággal szállt küzdelemre az orszlánnal és a nézők izgatott lelkesedése hevitette. Pizarro, Peru meghódítója, a megtestesült vakmerőség volt. Azonban őt az arany szeretete, a kincsek vágya ösztökölte.

A kötelesség legszebb neme az, melyet titkon, önzetlenül hajtunk végre.

A Halhatatlanság árnyékában

Irtá: KERSÉK LÁSZLÓ

A mester ott ült az ablakban és nézte a színes életet, minden nap ott ült a nagy üvegen, az utcán. Minden nap ott ült a kávéház márványasztalánál a mester és rendszerint egyedül volt, mert csak nagyon kevés embert tűrt meg maga mellett. Ugy érezte, hogy az egész világ az ellensége, amely nem érti meg őt. Az emberek mint valami különösseget emlegetik és nem tudják, hogy ő egy nagy ajándék, egy fényes utmutatás, melynek susterőgáronzán nem bántás, hanem tanítás. Az utóbbi regényében is már a félreismert zseni haragos villámai hasogatták a gondolatoktól terhes szerkezetet. Mindenki felismerte a főhősben a mester erőit, érzelmeitől túlfutott alakját és a sorokban benne élt gesztusainak vad lendülete, amikkel szavait szokta kisérni, mikor a társadalom fonáksgáiról beszél vagy máró gunnyal öntözi az idegenfaj történetirők hamisításait, ha a nemzet köldökét igyekeznek átrángni. És ezt mind nem látja a nép! A nép halgat, az ifjúság néma, pedig az erőit érték hullajtja.

Ez a mellőzöttség-érzete nagy árvaságot teremtett lelkében, de egyuttal fokozottabban felhuzta támadó rugóit és kerülhetetlenül nekitámadt a tehetetelenségnek az irodalomban. Azokat az írókat, akik ügyes mesterseggel tákolált össze a már régen kiélt irodalmi ruhadarabokat, kukacoknak, mesterembereknek hívta, akik csak arra jók, hogy a nagy tömeg értelem zűlést kihasználva megtömjék zsebuiket arannyal és olcsó vásári sikerrel.

Egy fiatal költő, akit felkapott a hir, akit különösen az asszonyok és a lányok részesítettek nagy kegyben, mert szép lírai feje volt a költőnek s olyan változatos bugásu volt a hangja, hogy egyenesen fizikai gyönyört okozott az emberekben, felkereste a mestert, kinek átadta dedikált könyvét. Arra kérte a mestert, hogy mondjon őszinte véleményét a könyvről, a tehetségéről, ne hallgasson el semmit. A mester, aki az újságokból már hallott egyet-mást a költőről, megígérte, hogy majd elővassa és ha kívánja, hát majd megmondja, mennyire ér a termés. A fiatal lírai költő boldogan ment haza, roppant bizott magában, szinte zúzott volt, hogy a mester, az irodalmi Olympus Beusa elismeréssel fogja fogadni őt. Hiszen a kaszinó meghitt

csendjében frenetikus záporozó tapsok, ragadó női szemek, irodalom-pártoló kaszinótogók dagadt dicsereit sohasz ragadták el lelkében olyan meszeszegekbe, honnan a halhatatlanság fényes, sugárzó zenéje árad feleje, mint egy angyali muzsika.

A lírai költő pár nap múlva felkereste a mestert, aki most is ott ült bronz fejével a márványasztalnál és úgy festett ott az üveg mögött, mint egy régi testőr, aki mindig bänkodik holla állapotán.

A lírai költőben lázas izgalom rohant össze-vissza az erek országútján. De azért igyekezett nyugodtnak látszani a mester előtt, mert magában egyenrangú fejedelmnek érezte magát a mesterrel. A mester a legnagyobb regényíró, én pedig a XX-ik század elhivatott lírikusa vagyok — állapította meg éjjelenként magában, mikor behunyt lelke vászrán felragyogott az eddigi sikerei.

A mester éppen reggelije utolsó maradványait tüntette el és kiragyogtak egészséges fogai.

Olyan mint egy ragadozó — állapította meg a lírai költő —, már ötvenedik évét tapossa és meg épek a fogai, biztosan nem szereti a cukrot.

A mester éles szemének félpillantásával is belelátott a költő lenyébe. Nagyon jól tudta, hogy ez a „szép fiu”-számba menő férfi most azt várja, hogy ő elkukorékolja a költő nagyságát, hogy aztán másnap az összes atyafiságok lapokban a barát-krítikus meg merészebben tele trombitálhassa az ifju költő nagyságát, mint az elhunyt nagy lírikus új megtestesülését. Ezt tudta a mester és miután minden hamis értéket, csillagást utált, hát sietett őszinte lenni.

— Ön most ugyebár azt várja tőlem, fiatal barátom, hogy véleményét mondjak a könyvről?

— Igen! — sugárzott előre a költő — a mester szava számomra szent és sérthetetlen.

— És a tehetségéről is?

A költő egy pillanatra meghökögött, mert nem értette, hogy hogyan lehet a kettőt egymástól elválasztani. Ellenvéleményt szándékozott nyilvánítani, de a mester terhes pillantása alatt csak dadogott.

— Hát persze, arról is.

— A könyv kiállítása igen szép, sok pénzre lehet, fiatal barátom. Ami a verseket illeti — folytatta a mester — olyanok mint egy megárdát patak, amely nem hőmpölyög a medrében, hanem saját terhétől szélesen öszeroszkol és messze vidéken árvizet okoz, amely elől minden épész ember rohan és csak a félkegyelműek sóhajtának fel: milyen szép!

— Szóval a mester azt mondja...

— Nem mondom, hanem valóság, hogy a szavak úgy sziporkáznak a ritmusok között, mint szappan-

buborékokon a napfény, mely csakhamar szétpukkan és a színekből nem marad semmi.

— De mester! A mélyeseges emberszeretet, a minden embert áthidaló hid a szív-zűk között és az emberi kirokat kongató harangok...

Azonban a mester nem hagyta lélekzethez jutni a fiatal költőt, akiből mindinkább kezdett kibujni a megsértett húság.

— Ezek barátom mind benne vannak a bibliában, azzal a különbséggel, hogy te műzathatagokká felhigítottad ezeket a szent ígkét. Nem mondom, hogy nincs valami tehetséged, de az nem elegendő, hogy napugaras életedből kihozza az új, mai embert; ahhoz magadba kell eresztetni a világ minden gyökeret, hogy megerezzed a lenyegét. A minden-napi egyforma jólaottság nem csiszolja a gyémántot; doad le magadról ezt a gunyát és menj a világba. Ady-szemekkel járj, állj meg minden szomorúság előtt és szagolj meg minden örömet, hogy érezzed, hogy egy boldogság másnak mennyi kínjába kerül...

De a költő ezeket mind nem hallotta, csak kábultan ült és roppant kicsinyesnek, önzőnek találta a mestert, már nem is tartotta a világ legnagyobb regényírójának.

— Sietnem kell, — állt fel helyéről a költő — ma este hazautazom, meg csomagolnom kell.

— Hát szervusz, — szólt a mester — remelem, nem haragszol.

— O! En! Sőt!... — dadogta zavartan a költő és az ajtó forgatóját kábultan hullott az emberfogatagba...

II.

Felóra múlva egy fiatal hölgy jött a kávéházba. Rövid hajat viselt a pejtia kurta szoknya, fekete smoking-kabát volt rajta és kék sapkája alól pajzsnal kandikáltak ki az aranyos fűrtök. Ha mosolygott, ingerlő kis gödrök jelentek meg két orcáján és fehér fogai, mint valami drága porcellánok ragyogtak ki húsos, de azért szépen ivelt ajkai közül. Egeszben véve karcsu volt, de azért telt, izmos hús enekelt át a ruhán keresztül.

Az egyik pátólyban éppen elhelyezkedni készült, mikor észrevette a mestert, aki kitekintett az utcára. Egy rugalmas mozdulattal átlibegett a mester asztalához.

— Jó napot, mester! — köszöntötte galambugás hangján az elmélyedt írót, aki meglepetten nézett fel rá — nem ismer?

— Á! Maga az kedves? — ragyogott fel a mester, mert eszébe jutott, hogy Nagy-Almáson, hová a kultur-óithon meghívta, hogy előadást tartson, igen jól érezte magát. Bár a sok dicsérettől emely-

De hogyan tanuljuk meg kötelességeinket teljesíteni? Itt van mindenekelőtt az Isten iránti kötelesség érzése. Utána következnek a többiek, a család iránti, továbbá a szomszédok iránti kötelesség, az urak kötelességei szolgálók a szolgáké uraik irányában, végül embertársaink iránti kötelesség.

Élt egyszer egy gyöngye testalkatu ember, aki idejének legnagyobb részét filantropikus munkásságainak szentelte. Meglátogatta a beteget, ott virrasztott mellettük nyomorúságos kunyhóikban, ápolta őket és segített rajtuk, ahogy csak tőle telt. Barátai szemére lobbantották, hogy a maga dolgát egészen elhanyagolja és ijesztették, hogy mindenféle betegség ragadhat rája az ilyen nyomorúságos körülmények között. Erre az illető egész határozottan és egyszerűen azt felelte barátainak: „Én azt hiszem, hogy az embernek a társadalom irányában is vannak kötelességei.”

Igy beszél az ember, aki maga-magát adja oda a szegényeknek.

Min alapszik a kötelesség?

Jules Simon, híres francia tudós azt mondja, hogy a kötelesség a szabadságtól függ. Igaz, hogy a szabadság épüggé használható rosszra, jóra. De van a szabadságnál még hatalmasabb szó és ez a lelkiismeret.

A civilizáció kezdetétől fogva elismerték ennek a szónak a hatalmát.

Menander, görög költő, már Krisztus születése előtt 300 évvel hirdette, hogy az nem élet, ha csak magunkért élünk.

A lelkiismeret a léleknek az a sajátja, melyet vallási ösztönnek is nevezhetünk. Akkor nyilatkozik bennünk, mikor tudatára ébredünk annak, hogy bennünket egy felsőbb lény irányít. Valódi önmuralomra csak lelkiismeretünk tisztántartása és kötelességeink teljesítése által tehetünk szert.

Az evangéliumokban olvassuk: Cselekedjétek másokkal azonosképpen, ahogyan ti akarjátok, hogy veletek cselekedjenek.

Rendíthetetlenül és habozás nélkül szenteljétek magukat kötelességeink teljesítésének, mert csak az önmuralom, kötelesség, lelkiismeret hozhat az emberiségre legjobb áldást.

Áldás a lélekre, ha oly tettekre vágyódik, amelyeknek az alapja nem az önzés, hanem

a szeretet, a jószívűség, a kötelesség és könyörület.

Sok, nagyon sok dolog van, amit, ha szeretetből teszünk meg, ezerszer többet ér, mintha pénzért tettük volna. A szeretet hősiességre, önfeláldozásra lelkesít bennünket, pénzen adott vett kötelesség keveset ér.

Minden embert szolgálattal tartozik önön maga és azok irányában, akikkel az élet szorosabban összefüzte. Az élet keveset ér, ha a kötelesség meg nem szentesítette.

Marcus Aurelius Antonius császár azt mondta: Mutasd ki mindig az őszinteséget, a komolyságot, a mértékletességet, a jótékony-ságot és nagylelkűséget, mert ezek teszik az embert értelmes, erkölcsös lényé.

Biziatnak nagyon bennünket, hogy egyedül csak az anyag mindenható hatalmában higgyünk, hogy csak annak adjunk hitelt, amit szemünkkel láthatunk, kezünkkel érinthetünk, hogy ne higgyünk semmit, amit meg nem érthetünk. De mily keveset tudunk és érthetünk meg kétségtelen bizonyossággal!

Pedig ezer meg ezer olyan dolgot kell hinnünk, amit meg nem érthetünk. Az anyag és összeköttetései előttünk époly misztériumok, mint maga az élet. Nézzük csak az égitestek megszámlálhatatlan sokaságát és szabályos mozgásukat.

Confucius azt tanította: Gondoljatok igazat, tegyetek jót. Isteretek és erős akarat nélkül nincs élet. Őszinteség, komolyság és jóság alkotják az igazi erényességet.

Ezen szavak ezredekkel előttünk hangzottak el és amit a régi idők nagy tanítója hirdetett, ma is szívünkhoz szól.

De mindezen erények egyetlen közös forrása a lelkiismeret. Magaviseletünknek minden szabályát ez határozza meg. Ez sarkal bennünket annak végrehajtására, ami igaz és jó, ez tiltja elkövetni azt, amit rossznak nevezünk. Még magasabb fokozat annak tevésére kényszerít amiáltal mások boldogtalanságát szolgálja. Az élet nagy tanulsága, melyet meg kell tanulnunk abból áll, hogy edzenuk kell magunkat kötelességeink teljesítésére és annak művelésére: ami igaz és jó.

Ami a kötelesség erényét illeti, sokat ta-

nulhatunk a régi Hellas nemes alakjaitól. Midőn Sokrates előtt arról vitakoztak, hogy érdemes-e élni? Sokrates a vitakozókat arra intette, hogy tekintsenek magukra és azt hirdette, hogy egyedül az erkölcsös magaviselet juttatja az embereket a boldogságra itt e földön és azon túl.

Azt állította, hogy az államot csak a bölcsök kormányozhatják. Ennek ellenére 72 éves korban törvénytelenk el idézték és azzal vádolták, hogy az ifjúság megrontója. A bírák elfogadták a vádak igazságát és a törvénytelenk Sokrateset halálra ítélték Barátai a fogságból megakarták őt szöktetni, de ő jóakaratu fáradozásukat visszautasította és még mielőtt a mérég poharat ki kellett ürítenie, még mindig a lélek halhatatlanságáról, a bátorságról, az énrényről, a mértékletességről, az abszolút szépről és jóról, majd meg feleségéről és gyermekeiről beszélt. Ezután Sokrates bátran ürítette ki a mérégpoharat és tökéletes lelki nyugalommal halt meg. Ilyen volt halála — ugymond Phaedon — a mi barátunknak, akit jóllelkkel mondták a legbölcsőbbnek, a legigazságosabbnak és a legjobb-nak mindazok közül, akiket valaha ismertem.

Tanítványa Platon 4 alaperényt ismer: 1) okosság, bölcsesség, 2) vitéség, 3) mértékletesség és önmuralom, 4) igazság. Az erény ezen osztályozását tette erkölcsi filozófiájának alapjává.

Az emberek — így szól egyik munkájában — legyenek bármily rendiek-ranguak, szerencsések vagy szerencsétlenek, diadalmasak vagy legyőzöttek — tegyék csak meg kötelességüket s nyugodtak lehetnek. Ezen egyszerű szavak milyen hatalmas tanúságot foglalnak magukban a késő korok számára! Platon lelke az igazság után áhitozott.

Krisztus az Újszövetség megdicőült eszményképe azt hirdette, hogy habozás nélkül tegyék meg kötelességüket, kövessék a jót s boldogok lesznek. Hallgassunk a lelkiismeret szavára s járjunk bizvást a kötelesség útján, aki csekély dologban igaz és hű, az olyan marad nagy dolgokban is, aki pedig a kicsinyekben megbízhatatlan, az lesz és marad nagy dolgokban is.

Igen csekély és mindennapi szivességek-ből

gett a gyomra, de aztán annál inkább jölesett a kappan, a fácán, meg a jó rizling. Igen, már emlékszem erre a kislányra. — Foglajon helyet — szólta a kislánynak, aki már is ott csilingelt nevetve az asztal mellett.

— Képzje el, mester! Én magát keresem egész nap. Már három kávéházban voltam, mielőtt a mesterre akadtam.

— Nagyon hízelgő rám nézve, hogy egy ilyen szép kislány kerengem, mert tudja, engem leginkább csak jóvendőmondók és más hasonló társaság kereng. Mindenki fél tőlem, az emberek elkerülnék, pedig én nem haragok. Azt híresztelik már rólam, hogy bolondulok, mert szemükbe mondom a valóságot.

— Régi mondas: mondj igazat és betörök a fejed. — No de miért keres, kislány? — kérdezte az iró — mikor engem mindenki elfelejt.

— Ó, én nem, mester! — áradozott a kislány — minden írása ünnep nekem, de most olyan ritkán jelenik meg írás a mestertől — és kérdőn nézett az iróra.

— Tudja, én nem tudok megalkudni. Az újságok máma pedig a legnagyobb banda, aki azt kívánja az embertől, hogy azt írja, ami nekik teccik. Nem arra főresznek, hogy ők vezessék a tömeg ízlését, hanem amiért a tömeg ordít, azt igyeksznek szállítani. Megelőnek minden tehetséget, mert az igazi tehetség nem alkuszik, inkább éhen vesz. Hejlyt aztán elfoglalja valami irodalmi elődsi.

— Én is ilyen lennék — felkendezett a kislány — de azért dolgozik ugy-e mester valami nagyszerű munkán?

— Igen! Már két kötetet megírtam. Még nem tudom, hány fog belőlem megszülni, de bele lesz gyűrve az egész élet, minden örömeim, minden sóhajtatásom, minden ragyogásával és minden piszkával — áradozott a lendület az iróból — és ugy érzem, ez lesz az utolsó munkám, a nagy hagyomány, amit fajtáma hagyok. Bezzeg akkor majd visszakarannak az anyaföld forró öleléséből. Majd szobrot állítanak nekem valami hamis, buta, lojális párral s oda állítanak valamelyik térre és szobomban fogják kiéni magukat olyanok, akik most a véretem vennék...

— Ó, mester! Ha részleteket olvashatnék a készülő regényéből, kimondhatatlanul boldog lennék. — Kérem, magának szívesen megmutatom — mondta az iró, akinek harcos lenyelve napos beket loppott be a kislány — meddig lesz itt?

A kislány egy pillanattal gondolkodott.

— Talán egy hónapig, a nénikémmel lakom.

— Ha meglátogat, a lakásom oadadam a kéziratot és meg sok mindent fogok mutatni...

A kislány egy pillanatra meghökött, hogy ő az iró lakására menjen. De aztán így gondolkodott: Egy nagy iró lakásán megjelenni nem jelent semmit, mert egy nagy művész nem férfi és nem nő, annak nincs neme, az egy tökéletes ember, akiben benne él az egész emberiség. Különböző ő is iró, verseket szokott írni a helyi hírlapban. Hát akkor igazán nincs azon semmi, ha egyik iró meglátogatja a másikat. Es egy férfire gondolt, akitől majd engedélyt fog kérni.

Mindezt egy pillanat alatt elgondolta magában a kislány és gyorsan határozott.

— Még holnap meglátogatom a mestert, ha otthon lesz.

— Minden delután otthon vagyok most — válaszolt a nagy iró — mert a regényem dolgozom. Igaz, hogy ilyenkor senkit se fogadok, de magát igen, magát be fogja engedni az inasom.

Aztán a mester egy papírlapra felírta címét és átnyújtotta a kislánynak, aki meghattottan rebegte:

— Ó mester, milyen kedves! De most már sietek, mert a színházba megyünk. A viszontlátásra mester — búcsúzott el.

— A viszontlátásra — ismételte a nagy iró.

III.

A mester kint lakott a Zugligetben, egy nagy kert közepén álló villában. Nem a sajátja volt, hanem bérelte. Könyveivel ugyan óriási sikerei voltak, de a pénzrel nem tudott bánni és így mindig adósságban lubickolt. A kiadók szívesen előlegezték a nagy írónak, aki viszont eladta nekik a jövődö regényeit is; az előleget igen hamar elköltötte. Arra aztán sohasem tellett, hogy egy házat vásároljon magának, de azért nem érezte hiányát, mert a bérelt háztöbbsz villa minden kényelemszeretét kielégítette.

Agglegény volt a nagy iró, bár többször meghorogantak nőülesei szándékok, de aztán észbe juttott, hogy családijában súlyos alkoholisták voltak és így bizonyos fokban terheltnek tartotta a családját, amiért mindig elkerülte a rózsajármot. Végreményben ez a terhesség nem volt igaz, csak ezzel saját maga és mások előtt indokolta nőtlenségét.

A mester az iróasztal előtt ült, mikor a csendő látogatót jelentett. Saját maga ment a halba és nyitott ajtót a kislánynak.

— Hát mégis eljött — zengett a mester hangja.

— Hisz megírtam.

— Én mégis azt hittem, hogy nem jön, talán megfedelkezik vagy?

— Mi az, hogy vagy? ...

— Vagy talán fél — nevetett az iró — egy férfi lakására jönni.

— Pardon! — húzta el a száját kedvesen a kislány — én nem egy férfi lakására jöttem, hanem egy nagy irót látogatok most, egy nagy géniusz.

A nő mindig meg tudja magát nyugtatni — állapította meg magában az iró —, a nő minden helyzetre tud magyarázatot, egy nőnek semmi sem lehetetlen, ha akar.

És azzal bevezette a kislányt a dolgozószobába, mely beillett teremnek is. Azon az oldalon, hol az iróasztal volt, óriási ablakok szórták be az alkony búsnyugt sugarait, a szembelevő fal pedig csupa állvány volt, teli könyvekkel. Más nem volt a szobában és mint egy táncteremben, ragyogott a parkett.

— Hát ez a szentely! — áhítatoskodott a kislány — itt születnek meg azok a remekművek, melyek bálmatba ejtik a világot.

— Talán tuloz a kislány — szerénykedett most először életében a nagy iró —, de üljön oda — mutatott az iróasztal mellett lévő nagy karosszékre.

— Ebben a szobában búcsúzott el — csodálkozott a kislány.

— Nincs, mert ide rajtam kívül senki sem teheti be a lábát.

— Szóval én vagyok az első halandó, akivel a mester belepett a szentelybe.

— Maga, kislány — az iró most félig felült az iróasztalra, míg a kislány elhelyezkedett a nagy székbe. Majd egy kéziratcsomóra mutatott, mely ott hevert az asztalon. — Ime, itt vannak az igért írásaim, ha érdekl beléjük nézhet, én addig megnezem, mit csinál az inasom.

— Ó, mester! milyen kedves — hálálkodott a kislány.

A mester pedig sajátkezüleg terített az ebédlőben, az inasának folyton utasításokat adott, hogy ezt a poharat hozza, vagy készítesse elő a palackokat és sorban úgy állítsa a kisasztalokra őket, hogy ott hevert az asztalon. — Ime, itt vannak az igért írásaim, ha érdekl beléjük nézhet, én addig megnezem, mit csinál az inasom.

A mester végre kinyitotta az ajtót és szól:

— Jöjjen kislány, egy kis harapnivaló várja, biztosan megéhezett.

jobban megíthetünk egy-egy jellemet, mint sok-sok nagyhangú üres beszédből.

Jó dolog, jó tett nem megy veszendőbe. Semmi sem hal meg, az élet maga is halhatatlan, csak más-más alakot ölt. Nem hal meg a jó tett, a jó példa sem. Örökkön él. A hírnév elhervad, elenyészik, a jöttet maga kitörülhetetlen nyomot hagy maga után és a jövő nemzedék gondolatára és akaratára, jó-

tékonyan hat. Az idő szolgálhat a nemes tett mértékéül. Ha a jelen meg is tagadja elismerését, a jövőnd korok halálával fizetnek. Egy egy erényes cselekedet egész falvakat, városokat, nemzeteket a magasba emelt.

A földbe hintett apró magból gyönyörű, bő termés sarjadzik, a lelkiismeret intéseiből és a kötelesség parancsaiból teremnek a jellem legfenségebb gyümölcsei.

Lesz-e határkiigazítás Léva mellett?

Léva város tanácsa f. hó 12-én ülést tartott, amelyen Klain Ödön polgármester első-sorban bemutatta a „Magyar a magyarért” akció országos vezetőjét, Imrédy Bélánéknál alábbi levél: „Kedves Polgármester Ur! Nagy örömmel értesültem Léva város képviselőtestülete folyó évi március hó 10-én tartott rendkívüli közgyűlésének jegyzőkönyvéből arról a jóleső elismerésről, amellyel Polgármester Ur a „Magyar a magyarért” mozgalom ottani munkájáról szíves volt megemlékezni. A jól végzett munka illetékes helyről is megerősített tudatában küldöm ezzel kapcsolatban Polgármester Urnak és a város képviselőtestületének szívből jövő igaz köszönetemet. A rendkívüli közgyűlésről küldött jóleső távirati üdvözlésért külön köszönetet mondok. Szívélyes üdvözléssel: Imrédy Béláné s. k.”

A Lévai Dalárda budapesti szereplésére a város saját költségén öt dalost küld ki, illetve annyival járul hozzá a Dalárda utazásának költségeihez. A tanács elhatározta, hogy a budapesti m. kir. Tudományegyetemen két lévai fiu részére évente 200 pengős ösztöndíjat juttat.

A polgármester ezután jelentést tett a Budapestre kiküldött városi bizottság útjának eredményéről. A bizottság főfeladata volt a határkiigazítás ügyében való közbenjárás, miután egyes megbízható forrásokból származó értesülések szerint sor kerül a határ mentén fekvő városok körzetének kibővítésére és kölcsönös megállapodással 6–10 km mélység-

ben visszacsatolatlanának az ezen városoktól északra eső területek.

Léva város bizottsága a külügyminisztériumban erre vonatkozólag azt a felvilágosítást nyerte, hogy a legközelebbi időben megkezdí működését egy vegyes bizottság, amelynek állandó székhelye Budapest lesz. E bizottság elé fognak tartozni mindazon helyi jellegű javaslatok és panaszok elbírálásai, melyek a határmegvonással kapcsolatban fennállanak.

A vegyes bizottság hatásköre csupán kisebb jelentőségű határkiigazításokra terjedhet ki, miután a határmegvonás alapelvét azon tétel alkotta, hogy a községek kataszteri határai szolgáljanak egyben országhatárként is.

A város köldöttsége rámutatott arra az elsőrendű fontossággal bíró körülményre, hogy a Perc csatorna, amely Lévatól 6 km távolságra ágazik el a Garamból, a garamvölgyi síkságon fekvő községek egész sorát látja el vízzel s így rendkívüli jelentőséggel bír, de másrészt pedig árvízveszedelmet is idézhet elő az esetben, ha a Perc csatornán a Garamból lebecsült vízmennyiséget a kelletténél jobban emelik.

A köldöttség ezután a keresk. és közlekedésügyi minisztériumban járt el az utépítés kiállításba helyezett 12000 P-s segély és a vasuti bekötőt átépítése ügyében, amely kedvezően áll.

A komáromi siketnéma intézetnek Lévárán való helyezése ügyében a kultuszminisztériumban járt el a köldöttség. Dr. Damjanovich min. tanácsos közölte, hogy az áthelyezés tervéről már referált az intézet igazgatója és

A Felvidékekhez

marosi Fekete Lajos verse

Hogy újra Leng a győzedelmes Szózat
meghajtom én most Sötétet a zászlómat.
Légy üdvöz ... hogy a gögös, gyáva Zsarnok
Napja végkép, a sirba lehanyatlott.
... Nagy harcokat a Nemzet harcolt végig,
amig e föld népével visszatért itt
... És mégis innen elfutott a barbár,
mert Te élni csak mint magyar akartál.
mióta várt az anya fiú szívével
Bungária . . . hogy új ezredet érj el
S új világnak a szövétéke légy Te
Európának a legmartyrabb népe
De már látom felfényelni az álmot
Nagyságodnak bércein kell még járnod.
S amit sirtál: hiába nem hullt könnyed
a Négék mind, mind sorba visszajönnek
Ezt a jó hírt hirdeti ajzva tollam
Bídd: hogy élni a magyarnak itt joga van
S lehet jön nap, egy sötét, véres kor tán,
midőn karddal leszel csak Űr a portán;
De mikép most is diadalmat vettél
Fényleni fog az ezereves szentély
S aki e verset sziv-tábládra irtam
Élni fogok ott Baza álmaidban.

azt a maga részéről megfelelőnek tartja. Megígérte, hogy személyesen fog Lévárán jönni ebben az ügyben. A köldöttség megjegyezte, hogy a város gazdasági szakiskolának létesítését is tervezi és erre a célra a laktanya épületének a siketnéma intézet elhelyezése után fennmaradó része felhasználható lenne.

A tanács Gyula-napján tartotta ülést és boldogult Antal Gyula emlékének is kegyelettel áldozott.

— Ó, mester, minek fáradsz!

— Sőt, én örülök, hogy vendégem lehet, csak jöjjön.

A kislány ugy ringott, mint egy nádszál és a mesterben édes érzéseket kavart fel ez a sokszínű mozdulat, ami ott vibrált a kislány fiatalosságában.

— Nem, a tükör alá én ülök — szölt az írő — én rajtam már nem fog a babona.

— No no mester, hátha éppen ellenkezője igaz a babonának és megfog házasoni.

— Soha, kislány. Öregember vagyok már — szölt a mester lepezgett kíváncsisággal.

— Mester sohase lehet öreg. A nagy szellem-óriások mindig fiatalok maradnak, mert halhatatlanok — áradozott a kislány — és a mester még olyan ruganyos, hogy senkise mondaná, hogy negyvenéves.

A nagy írő jóízűen elnevette magát, mert arra gondolt, hogy már bizony ötvenéves. Valahogy jól esett a bók.

— Tehát az gondolja kislány, hogy még belémszerethetnek a nők?

— Bárkit meghódíthat mester, egy pillantása elég, hogy rabja legyen a mesternek.

— Jó, jó, de úgy gondolom, hogy még egy ifju nő is belem . . .

— Igen — nevetett majszolva a kislány — még én is.

A nagy íróban édes álomvárák kezdtek felépülni és magányos életében nagy fényességét látott felragyogni, aminek reflektora ez a kislány lesz itt előtte. Eddig egyedül járta az élet nagy országútját, sok nő került útjába, de egyik se tudta belőle ezeket a boldogságérzéseket felhozni. A mester úgy érezte, hogy ma este fogja a legnagyobb sikerét aratni.

A kislány egészséges étvágyával. A mesternek nem is kellett sokat kínálnia. Ezten tőlött és ittak. A pezsgő mámorított kortya bolondított muzsikát dudolt a kislány felébe, míg a mester fejébe ekleken zakatolást kergetett, mivel a nagy írónak érzemeszedése volt már és a veronymása minden szíveszírta hatalmasan felszökött.

Sebaj — nyugtatta meg magát a nagy írő — többet ugysé izsom. Ez a kislány és majd a rendszeres jódszedés meggyógyít. Igen, holnaptól kezdve rendszeresen jódót fogok szedni.

Vacsora végén a kislány egy kéziratcsomót szedett elő a tarsolyából.

— Mester, ha nem haragszik, valamire megkérem, Bevallom, én is szoktam írni verseket. Legyen olyan jó és bírálja meg, mondja meg őszintén mit érnek.

A nagy írő ezáltal készségesen átvette a kéziratot, sőt azonnal felolvastott egy verset és mivel a szerelem nyiladozni kezdett a szívében, mely bókokban hódolt a kislánynak, de ami nem a verseknek szölt.

— Remek! Kislány, no hallja! Micsoda alkotás! Ezekben a versekben az élet tálcol, bokázik, azért olyan bőáradásnak a ritmusok és micsoda képek! Minden földön szinte égő elvenséget kap lelke sugárzó lencséjétől.

— Igazán! — csodálkozott a kislány — én nem hiszem.

— Írásban adom — bizonygatta a nagy írő.

— Nem hiszem — csicsérgett vissza a kislány.

— Tessék, már le is irtam — és egy papírlapot nyujtott át a kislánynak.

— Ó, mester!

Éppen este kilenc órát ütött az óra a falon, mikor a kislány felállt.

— Mester, köszönöm a fejedelmi lakomát, mindig halálával gondolok Önre.

— Csak nem megy már — szökött fel a helyéről a nagy írő.

— De igen, késő van már.

— Nem! nem! nem fog elmenni — és a mester bezárta az ajtót.

— De mester, mit szólnak ahhoz, ha későn megyek.

— Mondja azt, hogy eltévedt, vagy mást, csak ne menjen kedves.

De a kislány elhuzta a kezét a mester kezétől, aki megakartá fogni.

— Nézze kislány, én nem is tudom mi történt velem, csak azt érzem, hogy ha maga itt van mellettem, hát az nagyon jó.

A nagy írónak az alkohol minden gátlást felszabadított és roppant ifjunak érezte magát.

— Én szeretem magát kislány — dadogott a nagy írő, mint egy szerelmes kis diák.

A kislány csodálkozva nézett fel rá és nem értette, hogy a fenséges geniusz hírtelen hova lett ebből a nagy, fölényes emberből. Hiszen ez is férfi — csodálkozott magában a kislány.

Ebben a pillanatban makacs csengetés zavarta a szerelmi párbajt.

— Hé! ki az őrdög az? — kiáltott ki mérgesen a nagy írő.

Az ilyen alázatosan jött be.

— Mester, egy fiatalember van kint és azt mondja, hogy a hölgyet keresi.

A mester összeharapta ajkait és kérdőn nézett a kislánynak.

— A báyám — mondta a kislány — kilence mondat, hogy jöjjön ertem — és már is öltözököt.

Az írő lesujtva állt a szoba közepén.

— Mikor láthatom, kislány?

— Nem tudom, holnap hazautazom.

— De hiszen azt mondta egy hónapig lesz itt — csodálkozott az írő.

— Azt csak mondtam — nevetett titokzatosan, jelentősen a kislány — a viszonzításra, mester.

A viszonzításra — motyogott az orra alatt magacé báyulva a nagy írő.

Azán dühhél berohant a dolgozószobába. A nagy ablakról egy hírtelen mozduatlant elrántotta a függönyt és kitekintett a kertbe. Igen, az uton ott ment a kislány, de nem egyedül, hanem egy férfivel. És ez a férfi olyan ismerősként tűnt fel neki. Vajjon hol látta már? Oda értek a villanylámpa alá, de hiszen, szent Kleofás! Ez a férfi az a lirai költő, akiről agyoncsepelt tegnap. És most ott a kopaszodó bokor mögött összeért a fejük, a szájuk, hosszan egymásbaolva. Úgy érezte, hogy nagyon megcsalták és eszébe jutott a papír, amire a kislánynak leirta véleményét a versekről. A, hiszen azok a versek is az agyoncsepelt költő!

A mester kimerülten roskadt a nagy székbe.

IV.

Egy hét mulva a nagy írónak egy vidéki lapot hozott a posta, melyben az irodalmi rovat alatt a következő sorok voltak olvashatók többek között: Szóval nem csak mi tartjuk nagyban ezt a fiatal lirikust, hanem irodalmunk atyamesterét, a világhírű Köves Kálmán regényírót is magával sodorta a művészi élvezet roppant öröme, amit benne ez a finom és remekművi látás okozott. A mester, aki a kritika terén is a legnagyobb tekintélyek közé tartozik, lírikusunk verseiről egy bájos hölgyismerősünk, lapunk munkatársa előtt a következőket mondta, melyet írásban is lefektetett: „Ezekben a versekben az élet tálcol, bokázik, azért olyan bőáradásnak a ritmusok és micsoda képek! . . . minden dolog szinte égő elvenséget kap lelke sugárzó lencséjétől.”

A mester meredten báyulta a lapot, a betűk összeszaladtak, forogtak, szinte fulladozott. És hírtelen felémült benne a kislány friss kacagása, amelynek azonban már valami hamis mellékeze is volt, de akkor még nem vette észre.

Egyet azonban megértett. A Halhatatlanság mindig egyre való, magányos, mint a fenséges hőfédté ormok.

A Baross Szövetség

KULONFÉLÉK

Kereskedő - Iparos - Rokonszakkák és Termelők Országos Egyesülete a közelmúltban megalakult városunkban is, az alakuló közgyűlés a vezetést kibróbatl jó kezébe fektette le, most már Léva és környéke magyar társadalmának a hazafias kötelessége ezt a nemes hivatású egyesületet minden rendelkezésére álló eszközzel támogatni és azt pártolói szeretetében fogadni!

Mi is a célja a Baross Szövetségnek? A magyar kereskedelem, ipar és őstermelés érdekeinek apólasa, a magyar nemzeti érdekek szolgálatá, az üzleti tisztesség hagyományának megőrzése, a magyar kéz munkájából eredő hazai iparcsúkkok fokozott megbecsülésének előmozdítása.

Ebből a célból a Szövetség politikai pártállásra való tekintet nélkül egy táborba tömöríti mindazokat a magyar kereskedőket, iparosokat, rokonszakkabeliket, termelőket és magánosokat, akik a nemzeti célok szolgálatát a keresztény etika szellemében kívánják teljesíteni és akik munkájukban a Baross Szövetség szellemében kívánnak eljárni és a Szövetséget kitűzött céljainak elérésében minden erejükkel támogatják.

A Baross Szövetség a magyar társadalmat felrzza eddigi közönyéből és rátereli figyelmét a magyar ipar és kereskedelem nemzetfenntartó, erőt és boldogulást adó forrásaira, a közgazdasági élet nyújtotta számos élethelehetőségre, mert Kossuth Lajos szavával élve „Gyarmati sorsban él az a nemzet, melynek gazdasági élete idegen kezekben van!”

Ennek a célnak az elérése érdekében a Baross Szövetség fanatikus hittel és meggyőződéssel hívja zászlója alá mindazokat, akik a testvéri sors közös eredményeikért harcolni kívánnak, mert a Baross Szövetség vezetői és egyben irányítói szervezete is a magyar nemzeti alapon álló kereskedőknek, iparosoknak, őstermelőknek és rokonszakkákhoz tartozóknak.

A Baross Szövetség az akarja, hogy a magyar társadalom gazdasági téren is foglalja el majd azt a helyet, amely őt ebben az országban nemcsak számárányánál, hanem leendő nagyfokú szakképzettségénél és rátermettségénél fogva majd méltán meg is fogja illetni!

Ennek a vezérgondolatnak a keretein belül célkitűzéseink a következők: Apólni és fejlesztetni a magyar kereskedelem ipar és őstermelés érdekeit és előmozdítani azok boldogulását; az üzleti tisztesség hagyományait megőrizni és fokozni; minél több képesített kereskedő és iparos önállóságát előmozdítani; a kereskedelem és ipar érdekeit közhatalóságok előtt képviselni; állást foglalni minden közérdekű ügyben; küzdeni a munkanélküliség ellen; jól képzett, megbízható, versenyképes és erős akaratú kereskedő és iparos személyekkel nevelni és fokozott tekintélyt adni ezeknek az életpályáknak; az őstermelés érdekeit előmozdítani és a hazai termelvényeknek a keresztény, magyar kereskedelem bekapcsolódásával is piacot teremteni; a keresztény kereskedőt és iparost is a természetes fejlődés útján és a megfelelően szükséges és elengedhetetlen szakképződésre való előkészítéssel a közép- és nagyipari, valamint a nagykereskedői pályákra nevelni!

Szövetségünk foglalkozik ezeknek kivül a gazdasági életet érintő minden aktuális problémával, mert vezető, segítő, támogató szervezete vagyunk a magyar nemzeti alapon álló iparnak és kereskedelemnek, s ezen őszinte törekvésében minden jó magyarunk melléje kell állni és szeretettel, áldozatkésszaggal támogatni kell ebben a nemes küzdelemben, mert az egész magyar társadalomnak részt kell venni a nemzetépítés eme nagy munkájában, amely végeredményében a magyar nemzet összességének ad erőt és lendületet a további eredményes küzdelemhez és a szebb, boldogabb magyar jövőhöz!

KERN OSZKÁR

a B. Sz. ügyv. elnöke.

— AZ IDÉI HUSVÉT SZÉPSÉGE. Az idén husvétkor az Ursten ragyogó napfényvel öntötte végig az ünneplő Lévát. Ilyen ragyogó husvétet még nem élt a magyarság, hiszen a Felvidék felszabadulása után ez volt első husvét ünneplésünk. Talán azért is volt olyan fényes az ég, az Isten ezzel is megmutatta szeretetét a Hozzája hű magyar népe iránt. A Feltámadás ünnepének körmenetén ezekre menő tömeg vett részt és husz év után ismét ott láttuk a magyar honvédség díszrészét az O. társaság körül. Már maga ez a felemelő látvány is történelmi jelentőségű ünnepé avatta az Ur 1939. évének husvétját. A körmenet káprázatos szépségű volt, aminek fényét természetesen a kivezényelt díszszázad nyagban emelte. A levették lampionos százada és a fegyelmelt cirkuszok is emelték a körmenet fényét. Az utvonali mentén, amerre az O. társaság kísért körmenet a kivilágított ablakok fényénél elvonult, szintén óriási tömeg sorakozott fel. A villamosrefektorok által megvilágított épületek és a katolikus hívők hatalmas felvonulása, szinte ellefektette velük, hogy egy szerény kis városban vagyunk. A körmenet az ünneplő magaslatához közelítő rendben zajlott le, ami az ilyen óriási tömeg felvonulásánál igazán csodálatra késztet. A rend egyszerű fenntartásában szép munkát végzett a díszruhás rendőrség és a tűzoltóság. A husvétvasárnap ünnepi nagymise is mélyszépséges benyomást keltett a hívők lelkében. A Lévai Dalárda Heckmann István karnagy vezetésével gyönyörű művészi élménnyel is szolgált a lelki hatáson felül, amiben nagyrésze volt Kleisner Pál avatott orgonajátékának is. A honvédség részére tábori szentmise volt az O. szakszázad előtt felállított oltárnál.

— A NAGYSALLÓI ÜNNEP. A magyar szabadságharc egyik legnagyobb fegyverténye volt az 1849. április 19-én kivívott nagysallói győzelem. A nagysallói csatában a magyar honvédsereg csufosan megszabta az osztrák szoldateszka hadseregét. A győzelem évfordulóját a garamvölgyi lelkes magyarság azelőtt mindig nagy fényvel ülte meg, de a cseh elnyomás alatt ez is tiltott volt. Annál nagyobb lelkesedéssel készül most az egész vidék lakossága a csata 90. évfordulójának megünneplésére. A felszabadulás utáni első ünnepélyt a vármegye és Nagysalló községe együttesen rendezte. Az emlékmű előtt délután 5 órakor kezdődik az ünnepély. Léváról vonattal lehet kiutazni.

— AZ „ARANYVONAT” LÉVÁRA ÉRKEZIK. Nagy ünnepe lesz vidékünk katolikus közönségének. Amint örömmel értesültünk, a Szent István év alkalmából hazánkat bejáró „Aranyvonat”, a magyar Államot megalapító nagy királyok szent ereklyéjével április végén Lévára is eljön. Az „Aranyvonat”-ot természetesen nagy ünneppélyességgel fogadjuk. Az „Aranyvonat” Zre-Pannonthalma-Komárom-Érsekújváron keresztül 30-án délután érkezik Lévára. Uközben egy percre minden állomáson meg fog állni.

— KITÜNTETÉS. A Kormányzó Ur Ötömlőssége Juhász Ernő szemléri kizsgázó a felvidéki magyarság érdekében kifejtett munkásságáért arany érdemkereszettel tüntette ki. Juhász Ernő egyik éltárcosa volt a garamvölgyi magyar párt szervezetnek és oda-oda lelkes munkása a magyar törekvéseknek, miért is méltán rászolgált a legfelsőbb elismerésre.

— KINÉVEZÉS. A földművelésügyi miniszter a barsendrői vizitársulathoz Schwarzer Sándor lévai uradalmi főintézőt 2 év tartamára miniszteri biztosul kiűldötte.

— A SZIKINCÉVÖLGY BEKAPCSOLÁSA. Hónapok óta nélkülözti az utazó közönség a szikincvölgyi autóbust, amelynek járatát a hatóság átmenetileg beszüntette. Sajnos, hogy ez az átmenet már hosszabb ideje húzódik Léva város közgazdasági életének kárára, mert elmarad tőlünk a Szikincvölgy népe. Hogyha ez az állapot továbbra is így lesz, attól lehet tartani, hogy a szikincvölgyi nép

elzokik Lévától és másfelé fog gravitálni gazdasági tekintetben, már pedig ez nagy baj lenne, hiszen éppen eleget veszített Léva gazdasági élete a másoldal piacának lecsatlósásával. Ha egyéb módon nem lehet az ügyet megoldani, akkor állami autóbuzjáratot kell itt létesíteni, mégpedig minél előbb. Ez Léva városának és a Szikincvölgy kb. 15 községének is érdeke.

— A SZEMÉLYAZONOSÁGOT IGAZOLÓ JEGYEK megszerzésére beadott kérvényre két pengős okmánybélyeg teendő, mellékelendő két fénykép, községi illetőségi bizonyítvány és születési bizonyítvány. Az igazolványokat a városháza (vagy járási szék) épületének 32. számú szobájában állítják ki. A határmenti zónában lakó közönségnek saját érdeke, hogy megfelelő igazolvánnyal rendelkezék.

— GYÁSZHIR. Bójacek János nyugalmazott m. kir. adóhivatali igazgató, 90 éves korában Léva-n elhunyt. A megboldogult évtizedek előtt a lévai adóhivatal vezetője volt s évszázadok napjait leányánál, Ondrejka József nyug. jegyző neje-nél töltötte szeretettel töltötte. Halálát ezeken kívül még Lajos fia gyászolja.

— ELJEGYZÉS. Jakobi Lányi Babyt (Léva), jakobi Lányi Nándor és neje, szül. Markovich Mária leányát eljegyezte borsai Dr. Pethő György körraltorvos (Bátorkeszi), néhai borsai Pethő Imre és neje szül. óvári és szentmiklósi Pográcz Margit fia.

— MEGINDUL A HARC A BÁRSI EGYKE ELLEN. Minden nép ereje elsősorban annak számától függ; a szám pedig a szaporodás mértékétől. A körülöttünk élő népek e tekintetben messze fölülmúlnak bennünket. Románia évi szaporulata 13,3 ezrelék, Jugoszlávia évi szaporulata 13,8 ezrelék, Magyarország évi szaporulata 7,3 ezrelék. Az elmaradásunk oka a születések tudatos korlátozása, amely ha így folytatódik tovább, elkerülhetetlenül megéssa a nemzet sírját. A Garamvölgye első helyen jár a nemzetpusztítás terén. Az itteni születési arány még a hirhadt egyékes Baranyánál is rosszabb. A helyzet pontos felvételét, az okok felkutatását és a gyógyítási eszközeinek megállapítását tűzte ki céljúl az Egészésszpolitikai Társaság Barsmegyei Fiókja.

E társaság alakuló gyűlést máj. vasárnap délután 4 órakor tartja az új városháza (vagy járási hivatal) nagyertermében.

— FELHÍVÁS. Felhívom mindazokat, akik a magyar tanítási nyelvi polgári iskola III. osztályának végbizonnyítványával rendelkeznek, hogy a volt csehszlovák hatóságok által annak idején nem engedélyezett IV. magyar osztály magánuton való elvégzését saját jövőjük érdekében mielőbb szorgalmazzák. Felhívom továbbá mindazokat, akik a felszabadulás előtti magyar tanítási nyelvi polgári iskola IV. osztályának bizonyítványával rendelkeznek és ezidig semmiféle álláshoz nem tudtak jutni, hogy nyilvántartásuk és érdekvédelmük szempontjából nálam jelentkezzenek. Novotny József, polg. isk. igazgató.

— ELJEGYZÉS. Loderer Lajos eljegyezte Novotny József kertületi főtitkár leányát Mariskát Zselizről.

— ELJEGYZÉS. Mandl Gyula (Budapest) és Herskovics Ilonka (Léva) jegyesek. (M. k. é. h.)

— DISZÉB SCHUBERT TÓDOR TISZTELETÉRE. Schubert Tódor tiszteletére, legmagasabb helyről jött kitüntetés alkalmából, a lévai összes társadalmi egyesületek együttesen máj. déli félszáz órák a Városi szálló nagyertermében diszébet rendeznek.

— A LÉVAI ÖREG DIÁKOK SZÖVETSÉGE LÉVÁRA ÉRKEZIK. A Budapesten megalakult „Lévai öreg diákok szövetsége” június 26-án és 27-én tartja országos nagy találkozóját Léva-n, amelyre külön vonaton (tilleres) érkeznek az öreg diákok és azok családtagjai. Az első nap estélyen hangverseny lesz, melyen Venczell Béla és Pataki Sándor m. kir. operaházi tagok is fellépnek. Jelentkezzen minden volt lévai képződész, aki a 19-ik század végén és a 20-ik század elején Léva-n jrt. Cim: Faragó Béla VIII. Thák E. u. 48/c. Az emlékalbum részére a fényképek és tulajdonosaik rövid életrajza is e címre küldendő. E.özetes megbeszélés május 3-án Budapesten, VIII. József utca 26. sz. alatt, a Csáködi-étteremben. (K.)

SZINHÁZ

A felvidéki magyar színtársulat pénteken este mutatkozott be a lévai közönségnek Erdélyi Mihály: Legyen úgy, mint régen volt c. operettjében. A felszabadulás utáni első magyar színiünnepélyes külsőségek közepette nyílt meg és megjelent itt a darab szerzője is. Előjáróban Schubert Tódor, a Sz. M. K. E. országos elnöke a színpadról köszöntötte a felszabadulás után Léván szereplő első színtársulat igazgatóját, Inke Dezsőt és a társulat minden tagját, ugyancsak szeretettel üdvözölte Erdélyi Mihályt, akinek a színtársulat babárkoszorút nyújtott át. Schubert Tódor egyébként beszédében megemlékezett arról is, hogy egy híján éppen három évvel ezelőtt annak, hogy ez a színház felépült és azóta Léva mindig szeretettel fogadja a magyar színészetet. Végül köszönetet mond Léva közönségének, hogy a husz évszázad évei alatt is lelkesen támogatta a magyar színikulturát. Schubert Tódor zúgó és tüntető tapsal fogadott beszéde után Erdélyi Mihály dirigálásában felhangzott az operett magyaros motívum nyitánya, és megkezdődött az előadás. Szépen gördülő, zökkenőmentes előadást láttunk, szép új díszletekkel és általában jó szereplőkkel, akik közül kiemeljük régi ismerőseinket, a pompáshangu Gárdonyit, a szikrázó humoru Takácsot, továbbá Nagy Imrét, míg a hölgyek közül Bertók Juci, Miklós Klári, a ragyogóan táncoló Tihanyi Marika és Kollár Lívia tünnek ki. A nemcsak külsőségeiben, de lélekben is magyar operett igen hatásos, második felvonásában sokan könnyeztek. Ma este megy harmadszor. Tessék megnézni.

A színház heti műsora:

Ma, vasárnap d. u. 4 órakor bérletszűnetet oldó helyarárral. Pármai ibolyák, operette. Este bérletszűnet Legyen úgy, mint régen volt, operette. Hétfőn, 17-én B. bérletben Szűz és a gödölye, színmű. Kedden, 18-án A. bérletben Szűz és a gödölye, színmű. Szerdán, 19-én A. bérletben Nem leszek hátlatlan, zenés vígjáték. Csütörtökön, 20-án B. bérletben Nem leszek hátlatlan, zenés vígjáték.

— UJ SZIRÉNÁJELZÉS LÉVÁN. A dohánybevéltó hivatal f. hó 17-től kezdve a munkaidő kezdetének és befejezésének jelzésére sziréna jelzést fog használni, amit ezért jelentünk, nehogy a közönség ezt félremagyarázza. A sziréna reggel fél 8, déli 12, d. u. fél 1 és d. u. háromnegyed 5 órakor egy-egy percig fog szólni.

— ADÓKEDVEZMÉNYEK ÉPÜLETEK ÁTALAKÍTÁSÁRA. A hivatalos lap f. hó 9-iki száma közli a pénzügyminiszter terjedelmes rendeletét az épületek átalakításával kapcsolatban engedélyezhető adókedvezmények tárgyában. A rendelet a visszacsatolt felvidéki területekre vonatkozóan szélesebb keretelt nyújt az adókedvezményre az ország többi részénél. A rendelet ismertetésére visszatérünk.

— NYÁRI HIVATALOS ÓRÁK A VÁROSHÁZÁN. A tanács a nyári hivatalos órákat így állapította meg. Április 17-től október 1-ig reggel hét órától egy óráig. Kedden és csütörtökön délután még külön is 3-tól 5-ig.

— ÁTÉPÍTIK A VASUTI ÁLLOMÁS ÉPÜLETÉT. A közlekedésügyi miniszteriumban közölték Léva város küldöttségével, hogy hamarosan sor kerül a vasuti állomás épületének modernizálására, valamint új vendéglő építésére. A régi céljának egyáltalán meg nem felelő vasuti vendéglőt már le is bontották. Valóban negyven időszerű lenne a vasuti állomás épületének átépítése, amely perren hiányában is sok kifogásra ad okot.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése.

Születések. Gyurtsik Sándor, Tolnay Magdolna fia Tibor Károly Pál — Rumanko Tamás, Gonczár Katalin leánya Ilona.

Házasságok. Halász Lukács r. kat., Tonka Julianna r. kat. — Mészáros József r. kat., Hamran Rozália r. kat. — Szabó Barnabás Béla ág. h. ev., Bóna Julianna r. kat. — Borcsányi Lehel Győző r. kat., Máthé Jozsefa Mária r. kat.

Halálosok. Bajacsek János 89 éves — Molnár József 87 éves.

— NYUGDIJASOK! Ezek közül azok, kiknek a csehszlovák nyugdíjzással kapcsolatban sérelmeik vannak, címüket mielőbb adják le a „Bars” kiadóhivatalába.

— A LÉVAI LEÁNYSZIVÁRGÁRA április 23-án d. u. fél 5 órai kezdettel jótékony célú előadást rendez a Kat. Kőr. diszteremben, amelyre a szíves érdeklődőket s gyermekbarátokat tisztelettel meghívja.

— ELŐADÁS A REF. TANÁCSTEREM-BEN. A Szoli Deo Gloria lévai diák csoportja április 16-án pontosan fél nyolc órai kezdettel közhívatára megismételi Ecsedy Alsdár „Énekek Éneke” című négyfelvonásos vallásos színdarabját. Az este műsorán még Juhász József fog szavalni Bódás János verseiből, valamint a diákcsoportból alakult szavalólórus szerepel. Belépődíj nincs, műsormegváltás kötelező.

— KERÉKPÁROK ÉS SEGÉDMOTOROS KERÉKPÁROK BEJELENTÉSE. A m. kir. belügyminiszter úr 120 000-1937 B. M. sz. rendeletével a kerékpárok kötelező bejelentését rendelte el. Felhívom mindazokat, akik közúti forgalomban résztvevő kerékpár és segédmotoros kerékpárt tartanak üzemben, hogy ezeket legkésőbb 1939 évi április hó 30-ig kerékpáronként külön-külön jelentésként be. A kerékpár bejelentéséhez szükséges űrlapokat a m. kir. rendőrség lévai kapitányságának űrszemélyzeti osztályánál (Báti út 30) díjtalanul lehet beszerezni. A kerékpáronként külön-külön két példányban kitöltött bejelentőlapokat ugyannyit kell benyújtani. A kerékpáros a kerékpár bejelentését igazoló bejelentőlap másodpéldányát magánál tartani és igazolás esetén a közbiztonsági köznevezés felmutatni köteles. Esetleges elvesztést a m. kir. rendőrkapitányságnál haladéktalanul be kell jelentenie. Amennyiben a cselekmény súlyosabb rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és 200 pengőig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő az, aki a) az általa üzembentartott és a közúti forgalomban résztvevő kerékpár bejelentését elmulasztja, b) az aki üzembentartott kerékpárját használatra másnak átengedi, de a kerékpár bejelentését igazoló bejelentőlap másodpéldányát a kerékpár használatjának át nem adja, továbbá c) aki kerékpározás alkalmával a bejelentést igazoló bejelentőlap másodpéldányát magánál nem tartja, vagy aki a bejelentőlap másodpéldányát az igazolató közbiztonsági köznevezés fel nem mutatja. Léva, 1939 április 11. Vitéz Bertóthy m. kir. rendőrkapitány.

— KULTURMÉRNÖKSÉG FELÁLLÍTÁSA. A 70902/1939. F. M. sz. rendelettel f. évi ápr. hó 1-én felállított érsekújvári m. kir. kulturmérnöki hivatal Érsekújváron Korvin utca 1. sz. alatt nyert elhelyezést. Hatásköre Nyitra és Pozsony, továbbá Bács és Hont k. e. e. vármegyékre, valamint Esztergom vármegyékre terjed ki. Röviden összefoglalva a hivatal illetékességéhez tartozik a vízügyi törvény alapján megindított engedélyezési és vizrendőri eljárásokon a hatósági szakértői teendők ellátása. Talajjavítás, nevezetesen lecsapolási, alagözvezési, öntözési kérdésekben, továbbá vízhasználati ügyekben ingyenes szaktanácsadás. Állami kezelés alatt nem álló folyók, patakok és egyéb vízfolyások vagy vízmosások kártételeinek elhárítását célzó mederjókárbahelyezési és partvédelmi munkálatok terveinek elkészítése, e munkálatok műszaki vezetése, továbbá a jókarba helyezett medreknek az 1931. évi XV. t. c. 5. §. értelmében való további fenntartásáról való gondoskodás. A hivatal vezetője Korn Márton kir. főmérnök.

DR. SÓS LÁSZLÓ szülész és nőorvos orvosi rendelőjét Báti utca 7 szám alá helyezte át.

TARTÓS ONDOLÁST csak Ultra X villany nélküli géppel készíttessen, ősz, testett hajak áldása Bartos fodrásznál Léván.

Keresek egy szoba, konyha komfortos lakást. Cim a kiadóban. 511

Kiadó szoba, konyhás lakás. Berzsenyi 11. Bém utca folytatása. 512

Lakás azonnal kiadó az állomással szemben. Baross u. 7. 513

Köszönetnyilvánítás.

Ezúton fejezzük ki köszönetünket mindazon rokonoknak, jóbarátoknak, ismerősöknek, kik feljuttattak nekem, illetve édesatyámnak elhunyt alkalmával részvétellel felkerestek és Őt utolsó útjára elkísérték.

Özv. NOVOTNY ÖDÖNNÉ
ÉS GYERMEKEI.

SPORT Rovatvezető: BOROS BÉLA

MA, VASÁRNAP d. u. fel négykor Ipolytság játszik Léván. Az IFC csapata már 25 év óta erős riválisa a mi csapatunknak, éppen ezért érdekesítő mérkőzésre van kilátás, mert mindkét csapat egyébként bizonyított, hogy a felszabadulás után erősebb, mint azelőtt volt s mindkét csapat ambíciója az első győzelem megszerzését. Az Ipoly-ságiánál játszott fog Halász is. LTE a következő csapatot jelzi: Jancsó, Újváry, Dohány, Víz, Benyovszky, Németh, Horváth II, Nemcsok, Grosz, Horváth III, Horváth I. Tartalékok: Svoboda, Várady és Csákyai. — Előzőleg a Honvédség csapata játszik az LTE tartalékjai ellen 2 órai kezdettel.

MOLNÁR Gyula válogatott hátvéd és Svoboda János volt S. K. játékos az LTE-be kértek felvételüket.

MAJUS 7-ÉN néi kézilabdabemutató lesz az LTE pályán egy budapesti csapat vendégjátékával.

A Bars rádió műsora:

Vasárnap

BUDAPEST. 8 Szózat, Hanglemezek. 8.45 Hírek. 11 A magyar—lengyel frontharcosok ünnepélyes találkozója. Közv. a lengyel—magyar közös határvonalról, az uzsoki szorosból. 12 Hanglemezek. 13.15 Világhíradó. Előadás. 14 Hanglemezek. 16.30 Kárpátja városai. Előadás. 17.10 Sallak Pál énekel zongorakísérettel. 17.40 A Ferencváros—Kispest bajnoki mérkőzés második felidejének közv. az újonnan felavatott kispesti pályáról. 18.35 Mursi E. cigányzenekara. 19.55 Sporteredmények. 21.40 Hírek. 22 A rádió szalonzenekara. 23.30 Tánclémezek.

Hétfő

BUDAPEST. 6.45 Torna, hírek, hanglemezek. 10 Hírek. 12.30 Hírek. 13.30 A Mária Terézia i. honvéd gyalogezred zenekara. 14.30 Hírek. 17.10 Humoros hanglemezek. 19.20 Rácz Lajos cigányzenekara. 20.30 Operaházi Zenekar. 22 Szalonötös. 23 Közv. a Szeiffert-kávéházból. Csorba Gyula cigányzenekara muzsikál. 0.05 Hírek.

Kedd

BUDAPEST. 6.45 Torna, hírek, hanglemezek. 10 Hírek. 12.10 Hanglemezek. 12.30 Hírek. 13.30 Toll Jancsi cigányzenekara. 14.30 Hírek. 17.40 A rádió szalonzenekara. 19. Ifj. Nyári Rudi cigányzenekara, Nyári József tárosatásmaival. 19.55 Repülőegyen szállított csapatok és a legvédelem. Előadás. 20.10 A kassai dóm legendája. 23 Bpesti Hangv. Zenekar.

Szerda

BUDAPEST. 6.45 Torna, hírek, hanglemezek. 10 Hírek. 12.10 Kernács Pál hegedűl, zongorakísérettel. 12.45 Hírek. 13 Állátalan Zeneszek Szimfónikus Zenekara. 14.30 Hírek. 17.10 A rádió szalonzenekara. 18.30 Csorba Dezső cigányzenekara. 19 A leveletétezmény az új honvédelmi törvényben. Előadás. 20.15 A rádió küllégi negyedórója 21.35 Hírek. 22.20 Hanglemezek. 23 Magyar nóták és csárdások. Hanglemezről. 0.05 Hírek.

Csütörtök

BUDAPEST. 6.45 Torna, hírek, hanglemezek. 10 Hanglemezek. 12.30 Hírek. 13.30 Veress Károly cigányzenekara. 14.30 Hírek. 17.30 A felvidéki gyalogezred a napoleoni háborúkban. Előadás. 18 A rádió szalonzenekara. 20.50 Tánclémezek. 23 Bpesti Hangv. Zenekar. 0.05 Hírek.

Péntek

BUDAPEST. 6.45 Torna, hírek, hanglemezek. 10 Hírek. 12.10 Eugen Stepat balajajka-zenekara. 12.30 Hírek. 13.30 A rádió szalonzenekara. 14.30 Hírek. 18.35 Kurina Simi cigányzenekara. 19.40 Sportközlemények. 0.05 Hírek.

Szombat

BUDAPEST. 6.45 Torna, hírek, hanglemezek. 10 Hírek. 12.10 A rádió szalonzenekara. 12.30 Hírek. 13.30 Hanglemezek. 14.30 Hírek. 17.40 Országos Postászenekar. 18.50 Rácz József cigányzenekara. 22 Nagykovácsy Ilona dalokat énekel, zongorakísérettel. 23 Tánclémezek. 0.05 Hírek.

Kiadó szoba, konyha, speiz. — Ujtelep. Ady-ut 5. 507

Házilag savanyított káposzta és uborka kapható Fischer Géza kereskedőnél. 510

Kiadó modern háromszobás és egyszobás lakás. Cim a kiadóban. 508

— A MAGYAR IDEGENFORGALOM UJ IRÁNYAI. A hazatért felvidéki és kárpátjai területek folytán új problémák merültek fel idegenforgalmi tekintetben. A trianoni békeszerződés turisztikai tekintetben gazdag vidékeket rabolt el tőlünk s a megcsontított ország elszegényedett társadalmá sem volt képes eddig nagyobb összegeket áldozni idegenforgalmunk fejlesztésére. A Felvidék és Kárpátjaink visszaszolgáltatásával örvendően megjavultak lehetőségeink, hiszen nemcsak történelmileg jelentős helyek és városok kerültek vissza, de Rulénföld visszaoglalása következtében svájci szépségű tájakkal lett gazdagabb hazánk. Az Országos Magyar Idegenforgalmi Hivatal teljes elismerési érdemei, amiért az új helyzet jelentőségét kellően méltányolva, olyan programot dolgozott ki, amelynek révén fokozott mértékben akarja beszervezni társadalmunkat a kiépülő belső idegenforgalomba. A tervek sikere nemcsak szociális, egészségügyi és nemzetpedagógiai szempontból jelentős, de gazdasági szempontból is, hiszen ha a belső vándorforgalmat nagy mértékben kiépítjük, akkor megjavul a magyar vendéglátó ipar helyzete is s ez esetben sor kerülhet egy nyugateurópai szintű magyar vidéki szállodás- és vendéglátóipar megteremtésére is. Az Országos Magyar Idegenforgalmi Hivatal pontos és részletesen kidolgozott programjában a két-három napra tervezett és tanulmányi célzattal egybekapcsolt belföldi túrák megszervezése mellett a hivatal vezetősége gondos mérlegelés tárgyává tette a nálunk eddig elhanyagolt elő- és utószézon rendszeresebb kiépítését, hogy ekként az anyagilag kevésbé tehető rétegek is élvezhessék a pihenés örömeit. De a belső idegenforgalom fejlesztését szolgálják azok az elgondolások is, amelyek utazási kedvezményekkel hoteltartozási kölcsönökkel, ifjúsági nyaraltatási akciók megszervezésével és a magántökönek a belföldi idegenforgalomba való fokozottabb bekapcsolásáért is igyekeznek a kérdést megoldáshoz juttatni. E sokrétű és szerteágazó terv megvalósítása csak az állam és a társadalom együttes ösztönzésével érhető el. Ám minden munka hiábavaló, ha a magyar vidék idegenforgalmi tényezői nem tárják fel nyíltan és őszintén ötleteiket, észrevételeiket. Nincs egyáltalán olyan hatalmas szervezet, amely képes lenne a magyar föld minden tájában rejlő szépséget és értékeket számontartani. Epen ezért számos kezdeményezésnek a vidékről kell kiindulni, hogy a különböző helyekről elindított akciók az Országos Magyar Idegenforgalmi Hivatal keretében egyesülhessenek és rendszeresen kidolgoztassanak. Minden vidéknek megvan a maga természeti, népművészeti, turisztikai, gyógyászati és sportolási lehetősége, melyeket közkinccsá kell tenni. Ezek az értékek eddig legtöbbször veszendőbe mentek, de most, hogy az Országos Magyar Idegenforgalmi Hivatal melegen felkarolta ezt a problémát, itt az ideje, hogy a vidéki közigazgatásnak, a vidéki sajtónak és a vidék szellemi és művészeti életének vezetői figyeljenek a komoly kezdeményezésre és segítségére siessenek az Országos Magyar Idegenforgalmi Hivatalnak.

— A MAGYAR ÁLLAMPOLGÁRSÁGOT IGAZOLÓ BIZONYÍTVÁNY IRÁNTI KÉRELMEK MÁR BEADHATÓK. A bécsi döntőbíró határozat alapján Magyarországhoz visszacsatolt terület lakosai közül 1938. évi november hó 2. napjától kezdődő jogi hatályal — a trianoni szerződés alapján megszerzett cseh-szlovák állampolgárságuk egyidejű elvesztése mellett — hatósági intézkedés nélkül visszaszerozték azok, akik 1921. évi július hó 26-án, az akkor érvényes magyar jogszabályoknak megfelelően kétszertelenül magyar állampolgárok voltak és 1928. november 2-ika óta állandóan a szóban forgó területen laknak. Azok, akik ezen köröknek meg nem felelnek, csehszlovák állampolgárságukat továbbra is megtartják és csak honosítás, illetve visszahonosítás útján szereshetik meg, illetve szereshetik vissza a magyar állampolgárságot, az idevonatkozó magyar jogszabályok alapján. Az állampolgárságot igazoló bizonyítvány iránti kérelmet a m. kir. belügyminisztériumhoz kell címezni és a községi jegyzőhivatalnál kell beadni. A kérvény 2. P. okmánybéllyel látandó el.

A kérvényhez általánosságban a következő eredeti okmányokat kell csatolni: a folyamodó saját születési és legalább atyja házassági bizonyítványát. Az a folyamodó, aki nem kétszertelenül magyar eredetű felmenőtől származik, köteles leszármazását s azt is igazolni, hogy felmenője mit ors hogyan szerzte meg a magyar állampolgárságot. A kinek eredetileg külföldi felmenőjét azon alapon kell magyar állampolgárnak vélemezni mert 1880. dec. 23. előtt legalább 5. évet a Trianon előtti Magyarországon lakott, azt is igazolni tartozik, hogy felmenője 1875—1880. években Magyarországon lakott területén az adózók lajstromába be volt vezetve, illetve adóköteles foglalkozást ügött. Minden folyamodónak mellékelnie kell egy bizonyítványt arról, hogy a trianoni szerződés alapján Magyarországtól Cseh-szlovákiához átsatolt valamely községben 1917. évi június hó 26. tól 1921. július 26. ig egyfolytában lakott és ez alatt az idő alatt ott a községi közterhekhez legalább egy ízben hozzájárult és egy bizonyítványt arról, hogy a folyamodó 1928. évi november hó 2-től 1939. évi március hó 1-ig terjedő időben állandóan és tényleg a Magyarországhoz visszacsatolt területen lakott. Mellékelendő továbbá az állampolgársági bizonyítvány illetéke címén 10 P. okmánybéllyeg. Istolai célra, nyugdíj-jogosultság igazolására, vagy állami szolgálatba való belépés céljából, továbbá a községi adókat álló alkalmazottak (nyugdíjasok, öregek, árva) részére bármely célból kiállított állampolgársági bizonyítványok illetéke 2 pengő.

Hirdetmény.

Hontvársány község a Margita melletti kőbányáját, melyből ut- és házépítésre alkalmas kő fejtethető, f. hó 17-én d. u. 5 órakor nyilvános árverésen a legjobbat ígérőknek bérbeadja. — Árverési feltételek a község házaán a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Hontvársány, 1939. apr. 8. ELŐJÁRÁSÁG.

2450—1939. szám.

Hirdetmény.

Léva város fogyasztási előhivatala közhírré teszi, hogy az 1938. évi börtmés felvételét a következő napokon eszközi:

- Első Ó-Léva, Közép Ó-Léva, Alsó Ó-Léva f. hó 17-én,
- Alsó- és Felső-Káka f. hó 18-án,
- Alsó- és Felső-Urbán f. hó 19-én,
- Köpinccék, Hidegoldal, Vargahegy f. hó 20-án,
- Szent-Jánoshegy f. hó 21-én,
- Alsó és Felső, Ó- és Újkeresztztheygyeken pedig 22-én és 24-én éspedig úgy, hogy a zsidó temetőnél vezet ut (a városból kifelé menet) jobb oldalára eső terület f. hó 22-én, a bal oldalon fekvő pedig f. hó 24-én kerül felvétel alá.

A büntető következmények terhe alatt felhívom az érdekelteket, hogy a jelzett időben reggel 8-tól este 6 óráig a nevezett szállóhelyeken tartózkodjanak.

Léva, 1939. április 13-án. HULLEY JÁNOS, h. városbíró.

Eladó Ladányi utca 7. számú ház. Bővebbet a kiadóban.

Ház lakás üzlethelyiséggel együtt Bati utca 4. szám alatt áprili hó 1-től bérbeadó. Érdeklődők Tonhaiser Mihály plebánoshoz forduljanak. Nagysallón. 439

Foto-kópiákat iratokról, rajzokról és eredetivel teljesen egyenlőket, Fotó Rusznák készít, Léva. 444

Költözködést, butorszállítást jutányosan és szakszereően végez Deutsch szállító cég. Tulajdonos Klein Károly, Horthy M. ut 32. Tel. 82. 460

Üzlethelyiség kiadó Horthy Miklós ut 54. sz. 476

Könnyű homokfutó kocsit vennék kézalatt, jókarban. Ajánlatokat kérek Vecsey Viktor ref. lelkész címre Martos p. Ögyalla. 457

Üvegeket minden méretben veszek. Horn Gyula László u. 5. 488

Különbejárato butorozott szoba azonnal kiadó. Magtárköz 2. Bakernéval. 491

Gadrobszekerényt jókarban lévő megvételre keresek. Cim a kiadóban.

Balassagyarmaton levő lakóházamat, Léva fekvő modern lakóházzal elcserelném. Cim a kiadóban.

Eladó 23/31 számú ház Bati ut. Érdeklődni ugyanott földszinten. 494

Singer Izidorné fűszer és csemegeüzletét május hó 1-től Deák Ferenc utca 1. sz. alá Steiner üvegüzlet mellé helyezi át. 495

Eladók kávépörkölő, káposztavágógép, stráfkösi, asztaltűzhely, asztalok, nagy és gyermekfürdő-kádak, üres üvegek stb. Megtekinthetők a Singer üzletben, város-ház épületében. 496

Veszek öreg használt gumit, mindenféle lábbeli gumit is. Herczog Lipót. 500

Eladó egy kitűnő karban lévő, 140 cm. széles és 100 cm. magas jégszekrény, jutányos árban ugyanott üvegek, ódivatu csillárok is. Cim a kiadóhivatalban. 501

Egy használt házi kis jégszekrényt vennék. Zsitnyan cukrász. 503

Biliárd asztal és egy jazz-dob komplett eladó. Érdeklődni Koháry u. 27. 504

Jókarban lévő keveset használt írógépek Remington és Continental jutányosan eladók. Szent Imre. II. utca. 505

Uj Orbánban szőlő talaj jutányosan eladó. Bővebbet Kersék utca 32. 506

SZÖRMÉT
nyári gondozásra jutányosan vállalkozok:
Fischer Béla
szücsmester — Léva
Mártonffy utca 2. sz.
Józsefcsek házzal szemben!

Tisztelettel értesitem a mélyen tisztelt vevőközönséget, hogy
KÁRPITOS MŰHELYEMET
Hónvéd utca 14. sz. alá helyeztem át (Laczkó háza). Szolid árak mellett vállalkozok szakmához tartozó mindenmunkát.
További szives pártfogást kér:
PETROVICS GÉZA kárpitos.

Éternit

TOKOSCSÖVEK

ETERNIT MŰVEK

Budapest, V. Berlini tér 5.

Tánciskolámat

folyó hó 12-én, szerdán este 7 órakor nyitom meg a Lévai Iparos Olvasókör tánctermeiben. Tanítom az összes létező divatos szalontáncokat a legújabb figurákkal, valamint magyar táncokat és művészi táncokat kívánság szerint. — Jelentkezni lehet Kovács Ferencnél az Iparos Olvasókör üzletvezetőjénél.

Hazafias szeretettel meghívok mindenkit

dr. Sternádné
ZSIROS ILONA

bpesti okleveles táncmesternő

*Nem párnákon
sétál*

hanem göröngyös uton, kövön és aszfalton. Egészségét óvja, idegeit védi, lábait kiméli, ha minden utján elkíséri a

PALMA KAUCSUKSAROK

Építőtelek a város közepén cca 500 □-öt jutányosan eladó.
Cím a kiadóban.

Üzletáthelyezés

miatt egyes cikkeket (villanycsillárokat, lámpákat, porcellánkészleteket, különféle dísz tárgyakat, stb.)

leszállított áron kiárusítok!!!

VÁMOS MÓR

üveg-, porcellán- és díszműrúrk Léva. Üzletem májusban a postával szemben, saját házamba helyezem át.

ÉRTESÍTÉS!

Tisztelettel értesítjük az alant felsorolt intézeteknél biztosítottakat, hogy szövetkezetünk a m. királyi miniszterium 9000—938. M. E. számú rendelete értelmében a következő cseh-szlovák biztosító intézetek üzletállományát vette át

SLAVIA
KÁRPÁTIA
ROLNICKÁ
HASICSKÁ
KORUNA
PRAHA
CSECHOSLAVIA
NATIONALE
DOMOV-SLOVÁKIA

Felkérjük a felsorolt intézeteknél biztosított ügyfeleinket, hogy követényeket átírás céljából — irodánkban

(Léva, Kálvín-udvar első emelet)

bemutatni szíveskedjenek. Ugyanakkor a befizetést igazoló elismervényeket is kérjük felmutatni. — — Tisztelettel:

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST,
LÉVAI FŐKÉPVISELETE.

Tiszta, olcsó a **SPLENDID szálló**
IV., Magyar-u. 34. (Museum és Egyetem közelében.) Folyóvízes szobák 3 pengőtől. Központi fűtés

**KERNNÉL
VENNÉL
NYERNÉL!**

A 42. magyar királyi osztálysorsjáték I. osztályára

sorsjegyek már kaphatók

KERN TESTVÉREK

radio szaküzletében — Léván.

ÉRTESITEM

a nagyérdemű közönséget, hogy Bástya utca 4 szám alatt (Zöld-ségpiac)

ÓRÁSBOLTOT

nyitottam. Ugyanoda áthelyeztem Steiner Testvérektől órajavitómű-helyemet.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve

kiváló tisztelettel:

WEISZ MIKLÓS
órászmester.

Megbízható

kerékpárok

csak szaküzletben kaphatók!

Varrógépek, gramofonok, vadászati és halászati cikkek!

BAROSKA JÁNOS, LÉVA Horthy M. u. 43. Szakszerű javító-műhely. Tel. 130.

ORIENT

HANGOS MOZGÓ, LÉVA

Ma vasárnap 2—4 és este 8.15 órakor Boross Elemér ragyogó vigjátéka filmen: **Tisztelet a kivételnek**

Tolnay Klári, Ráday Imre, Rózsashegyi Kálmán, Vizváry Mariska, Rátkay Márton, Bilicsi Tivadar. Jegyelővétel — Magyar híradó.

Április 19-én és 20-án, szerdán és csütörtökön (6-kor filléres helyárrakkal) és este 8.15 órakor kettős műsor:

I. **Postarablók** II. **Ember, ember ellen**
Szenzációs vadnyugati filmek. Fősz.: D. Foran az éneklő cowboy.

Április hó 17-én és 18-án, hétfőn és kedden 6 és 8.15 órakor (6 órakor fill. helyárrakkal) bemutatjuk P. Lorre izgalmas detektív filmjét

Mr. MOTO NAGY JÁTSZMÁJA

Fox híradó — Sportparádé!

PÉNTEKTŐL:

Balaklava

Kertész Mihály monumentális mesterműve. — A „Hindu lándzsás” testvérfilme. — Főszereplők: Errol Flink és Olivia de Havilland